

**ВИСНОВОК
ГРОМАДСЬКОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ**

від «20» грудня 2015 р.

Назва законопроекту	Про гарантії свободи мирних зібрань
Номер і дата реєстрації	3587 від 07.12.2015
Автор законопроекту	Народні депутати України Немиря Г.М., Луценко І.С., Джемілев М. та ін.
Веб-адреса картки законопроекту на сервері ВРУ	http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=57310
Головний комітет ВРУ	Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин
Етапи проходження законопроекту	Надано для ознайомлення (06.12.2015)
Корупційна небезпечність проекту (за 5-бальною шкалою)	2 (виявлено 4 корупціогенних факторів)
Суспільна важливість проекту (за 5-бальною шкалою)	5 (експертна оцінка)
Висновок та рекомендації	Законопроект у цілому відповідає вимогам антикорупційного законодавства, але містить окремі корупціогенні чинники.

Задекларована суть законопроекту

Його розроблено з метою визначити правові засади реалізації гарантованого Конституцією України права на свободу мирних зібрань. Для цього пропонується ухвалити окремий закон, а також внести зміни до Кодексу адміністративного судочинства України та Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Ключові наслідки

Статті	Корупціогенний фактор	Наслідок
П. 7 ч. 2 ст.16	Корупціогенна вада законодавчої техніки. Вказано, що обмеження реалізації права на свободу мирних зібрань можливе, зокрема, з такої підстави: «зібрання має на меті порушення основоположних прав та свобод людини». Ця підстава сформульована нечітко з огляду на те, що іншими підставами обмеження також є наступні: - «зібрання має метою пропаганду війни, насильства, розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі»; - «запобігання реальній небезпеці застосування з боку організаторів та учасників зібрання фізичної сили, зброї та інших небезпечних засобів для заподіяння шкоди життю, здоров'ю або майну інших осіб». Відтак, незрозуміло, які саме «порушення основоположних прав» маються на увазі.	Нечітке формулювання підстави для обмеження свободи мирних зібрань містить корупційні ризики.
П. 2 ч. 3 ст. 16	Широта дискреційних повноважень. Вказано, що право на свободу мирних зібрань може бути обмежене судом, зокрема, у спосіб «обмеження щодо часу чи тривалості мирного зібрання». Але у проекті відсутні критерії чи підстави, коли	Надання суду надмірних і не обмежених повноважень щодо встановлення на свій розсуд часу та тривалості мирного

	це обмеження може вважатися обґрунтованим.	зібрання містить корупційні ризики.
Ч. 7 ст. 16	<p>Колізії / прогалини у нормах матеріального права.</p> <p>Вказано, що «Несвоєчасне подання повідомлення про проведення мирного зібрання не зумовлює його обмеження за відсутності підстав, визначених частиною другою цієї статті».</p> <p>У цьому випадку існує колізія із нормою про спонтанне мирне зібрання. Як вказано у п. 5 ч. 1 ст. 1 проекту: «спонтанне мирне зібрання – мирне зібрання, яке є засобом невідкладного реагування суспільства чи групи людей на певну подію або інформацію, та про що неможливо було повідомити у строк, встановлений цим Законом».</p> <p>Загалом статус спонтанного мирного зібрання у проекті належно не виписано.</p>	Неоднозначність і прогалини у питанні регулювання деяких моментів у статусі спонтанного мирного зібрання містять корупційні ризики.

Рекомендації: виправити зазначені корупціогенні чинники у законопроекті.

Виявлені корупціогенні фактори

	<i>Корупціогенний фактор</i>	<i>Кількість норм</i>
1)	неправильне визначення функцій, повноважень (обов'язків) і відповідальності певних суб'єктів (органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, інших осіб, на яких поширюється дія Закону «Про запобігання корупції»):	1
	- визначення компетенції за формулою «має право»;	-
	- широта дискреційних повноважень;	1
	- надмірна свобода підзаконної нормотворчості;	-
	- відсутність відповідальності за правопорушення;	-
2)	колізії і вади законодавчої техніки;	2
	- колізії;	1
	- корупціогенні вади законодавчої техніки;	1
3)	прогалини в регулюванні:	1
	- прогалини в нормах матеріального права;	1
	- відсутність або недостатність контролю і прозорості;	-
	- відсутність або недостатність адміністративних і судових процедур;	-
	- відсутність або недостатність конкурсних (аукціонних) процедур;	-
4)	неправильне визначення умов реалізації належного особі – одержувачу публічних послуг права (необґрунтовані обтяження при його реалізації) або умов виконання обов'язку;	-
5)	неправдиві цілі прийняття законопроекту.	-
	Всього	4

Виконавець: Борис Малишев, експерт Центру політико-правових реформ, доктор юридичних наук.

Перевірив: Микола Хавронюк, директор з наукового розвитку Центру політико-правових реформ, доктор юридичних наук, професор.

Методологія проведення експертизи: <http://pravo.org.ua/protydiia-koruptsii/metodolohiia-antykoruptsiinoi-ekspertyzy.html>

З іншими висновками громадської антикорупційної експертизи можна ознайомитись [тут.](#)